

in de afwe-
dezer
en wel
alman
stomd
nd, die
at deze
at nog
er, die
en vast
ker en
iden in
fmeer,
n, naar
in de
n daar-
actie,
an het
e ook
erk in
ochie-
gegaan
stelsel
orpen,
eggen,
genog
is, en
nger in
ar tot
gaan,
oedige
nunen
kende
r onze
happe-
kelijk
telkens
heeft,
erucht,
e eens
leerde
waren
nassale
in poli-
ft den
en en
evens-
in-tes-
leus
id, dat
e ver-
stads-
hepen-
schrijl,
et, dat
g haar
ebben,
geheel
ou de
s, door
het
wordt
ed van
onge-
Deli-
le be-
he Uni-
hoog-
sy en
gische
n, die
oesten
vraag
t niet
ald te
oeken,
an de
telijke
teit in
culteit
de de
omde
de der
facul-
candi-
nnen-
e een
eeger-
Theo-
deed
ende
deze
ultra
steld
trecht
is er
erdam
and te
heeft
en in
Wet-
u ver-
geven
t der
de
de
zelve
tegen
voor-
redel,
lanog
nden
egee-
ligen,
toen
orden
van

Burgemeester en Wethouders zelf. Zoolang de afwezigheid der Theologische faculteit eischt, oordeelden ze, dat de bestaande vacatures moesten vervuld worden. Ze stelden daarom voor, in plaats van De Bussy te benoemen Dr. H. J. Groene- wagen, hoogleraar aan het seminarie der Remonstranten te Leiden, en in plaats van Bruning J. G. Apeldoorn, benoemd tot hoogleraar aan het Seminarie der Doopsgezinden. Maar tevens spraken ze uit, wat den *principiële kant* van het vraagstuk aangaat, dat in de toekomst de Theologische behoort te worden opgeheven na onderbrenging van een groot deel der vakken bij de faculteit der letteren en wijsbegeerte. Maar dit resultaat kan slechts verkregen worden en behoort slechts te worden verkregen door herziening van de Wet op het Hooger Onderwijs. Voorts besloten Burgemeesters en Wethouders aan den Raad voor te stellen, dat deze hen zou uitnodigen zich tot de regering te wenden met het verzoek, uitvoering te geven aan hetgeen in Art. XXVII der overgangsbepalingen van de wet van 22 Mei 1905 voorgeschreven was, n.l. dat de Regeering een voorstel van wet moest indienen, waarbij het bepaalde omtrent de Theologische faculteit aan de Rijks Universiteit nader wordt geregeld. Al mocht het, zoo voegden B. en W. hieraan toe, een eenigzins vreemde indruk maken, dat de Gemeenteraad van Amsterdam bij de Regeering kwam aandringen op de vervulling van een haar bij de wet opgelegde verplichting die oogenschenlijk alleen de Rijks Universiteiten betreft, men had hier in 't oog te houden, dat deze weg na de weigering van 1892 voor de gemeente de enige is dien zij kan inslaan, om voor haar universiteit tot een herziening van het onderwijs in de godgeleerdheid te geraken. Voorts meenden B. en W., dat het wenschelijk zou wezen in het aan de Regeering te zenden adres tevens aan te geven, zij het dan in groote lijnen, hoe de Raad zich de herziening van het onderwijs in de Godgeleerdheid dacht.

Toen Minister Kuiper bij de herziening van de Hooger Onderwijswet de bepaling deed opnemen, dat de Regeering een nieuwe regeling moest voorstellen omtrent de Theologische faculteit aan de Rijks universiteit, noodigde hij tevens gegadigden uit om desbetreffende voorstellen aan de Regeering te doen. Degenen, die bij deze regeling het meest geïnteresseerd zijn, hebben tot dusver niets van zich laten hooren. Het lag in de eerste plaats op den weg der Hervormde Kerk om voorstellen aan de Regeering te doen, maar ze deed dit niet. Het zou daarom wel een Nemesis der historie zijn geweest, wanneer een politiek lichaam, dat in hoofdzaak bestaat uit liberalen, radicalen en socialist, met een voorstel bij de Regeering gekomen was, hoe de Theologische faculteit moet worden ingericht. We begrijpen, dat de redacteur van de *Gereformeerde Kerk* bij de gedachte hieraan huiverde. Maar zou de schuld hiervan niet bij de kerkelijke heeren zelf gelegen hebben, die aan de uitnodiging van Minister Kuiper geen gehoor hebben gegeven?

Intusschen is dit gevaar in zoverre afgewend, dat B. en W. hun voorstel hebben ingetrokken, nadat de Raad zich verenigd had met het voorstel, door Prof. Fabius ingediend, om zich tot de Regeering te wenden met verzoek, te bevorderen een wijziging van art. 71 der H.O. wet, tengevolge waarvan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam, met behoud van de haar bij dat artikel toegekende rechten, niet langer de verplichting hebbe eene Theologische faculteit in stand te houden. Met belangstelling wachten we af, of de Regeering thans aan dit verzoek gevolg zal geven.

Dr. H. H. K.

Voor Kootwijks scholen.

In hartelijken dank ontvangen van den heer K. Visser te Marken f 2.50 uit de Uniecollectie te Marken.

Da. J. H. HOUTZAGERS, Voorzitter.

Leestafel.

1. DR. SAM. RUTHERFORD. DE BEPROEVENING EN ZIEKTE VAN DE GELOOF. Uit het Engelsch vertaald door Dr. H. DOORNVELD, pred. te Lage Vuursche en C. B. VAN WOERDEN, te Akkrum. — Leiden, Burman & De Kler, 1916. SAMUEL RUTHERFORD, Schot van geboorte en hoogleraar te St. Andrews in Schotland, stierf in 1861. Als beslist Calvinist bestreed hij de hoogkerkelijke en arminiaansche richting die in de 17e eeuw in Engeland veld won. In de theologische wereld is hij bekend door een drietal latijnsche werken tegen Arminius, de Jesuiten en de Socianen, welke werken in 1636, 1650 en 1668 het licht zagen.

Het eerste heeft tot titel: EXERCITATIONES APOLOGETICAE PRO DIVINO GRATIA, CONTRA JACOBUM ARMINIUM, RUDOLPHUM BRETHERIUM, ET JESUYAS. Het tweede: DEPUTATIO SCOLASTICA DE DIVINA PROVIDENTIA en het derde: EXAMEN ARMINIANISMI.

Door de eerste twee van deze werken ook ten onzent bekend geworden, trachtte de Utrechtsche Magistraat hem in 1651 aan haar Akademie te verbinden, iets wat hij echter, met het oog op zijn toenmaligen toestand van de Kerk in zijn Vaderland, afweeg.

De verschijning van zijn eerste werk mishaagde aan de Episcopalen en had in 1636 zijn afzetting van den predikdienst en gewingschap in Akkrum ten gevolge, welke laatste tot 1638 duurde. Teruggekeerd tot zijn gemeente van AINSWORTH, diende hij deze nog een jaar, doch werd in 1639 professor in de Theologie aan de Akademie en predikant in de Kerk van St. Andrews.

Onder het Gereformeerde volk is RUTHERFORD bekend door zijn *Bevreesde*, JACOBUS KOELMAN, predikant te St. Jans, gaf er 362 en wel uit de jaren 1636 en 1637, in Hollandse vertaling van uit.

Deze overzetting van RUTHERFORD'S corres-

pondentie verscheen in 1673. KOELMAN laat daaraan voorafgaan een: 'Aanspraak tot de vrome en recht begheilde zielen in de gemeente van Sluis in Vlaanderen, die de zoete gemeenschap met Jezus oprecht zoeken, en ernstig hun koers hemelwaarts gericht hebben.' Deze 'Aanspraak' bevat dan een biografie en een betoog van de nuttigheid van SAMUEL RUTHERFORD'S, zooals — KOELMAN den naam spelt — brieven.

In de Serie praktieke en aetische werken van oude gereformeerde auteurs, welke voor eenige jaren bij D. DONNER, te Leiden, verscheen, is ook KOELMAN'S vertaling in 'ouder- anderde uitgave', opgenomen. Met name aan deze *Bevreesde* dankt RUTHERFORD het, dat hij ook ten onzent tot de veelgelezen en tevens veelgelezen 'oude schrijvers' behoort.

Maar de professor van St. Andrews was ook een begaafd prediker.

Het aantal zijner in druk nagelatene leereden is vrij groot, en het was dan ook een goede gedachte van de heeren Dr. DOORNVELD en VAN WOERDEN, om een deel van deze houliet- sche nalatenschap voor lezers, die het Engelsch niet verstaan, in Nederlandsch gewaad te stecken.

Onder den titel: DE BEPROEVENING EN ZIEKTE VAN DE GELOOF, bespreekt dit boek van 365 bladzijden de geschiedenis van de Kanaaneesche, wier dochterje door Christus werd genezen. Het verhaal ons in Markus VII gegeven, wordt hier in 27 korte preeken behandeld. Het zijn dus evenzoveel Leeredenen over een tekst.

De vertaling leest vlot.

En, al is de vorm dezer verhandeling ook niet van onzen tijd, de inhoud is, zoo wat het leerstellige, als praktische betreft, gelijk van een Theoloog als RUTHERFORD te verwachten was, van dien aard, dat het boek zich zelf, gelijk de overzetter in hun Voorwoord schrijft, 'aanbeveelt bij iederen lezer, die een vriend is der vrije genade'.

2. J. E. VAN BUUREN. KORT OVERZICHT VAN DE GESCHIEDENIS DER HISTORIEBESCHRIJVING VAN ONS VOLK, BEVENS JAARLIJKE EN FEITEN, behoorende bij het Leerboek der Geschiedenis van het Nederlandsche Volk. — Te Groningen bij J. E. Wolters, 1916.

Gelijk de titel aanduidt, geeft de heer VAN BUUREN, directeur der Christelijke kweekschool voor onderwijzers en onderwijzessen te Leeuwarden, in dit boekje van 88 bladzijden, tweeëerl.

Allereerst een KORT OVERZICHT van wat ik zou willen de HISTORIEBESCHRIJVING, en in de tweede plaats een CHRONOLOGIE ten gebruikte bij zijn Leerboek. Ook dit tweede gedeelte van het boekje dat tot op 1914 is bijgewerkt, heeft, zoo voor de gebruikers van het Leerboek als voor andere lezers, zijn waarde. Dan, wat vooral aan dit boekje zijn waarde geeft, is het eerste gedeelte: de Historiographie. De Schrijver geeft hier op 35 bladzijden een klaar en duidelijk beeld van de Vaderlandsche Geschiedenisbeschrijving.

BOR en VAN MEEREN, HOFST en de GROOT, BAUDART en BRANT verschijnen hierachtereenvolgens ten toonele. Dan komt WAGENAAR en daarna BILDERDIJK, GROEN van PRINSTERER, R. FRUIN, MOTLEY, NEUVENS en BLOK, terwijl ten slotte iets over de thans meest gebruikte HANDBOEKEN wordt medegedeeld.

De Schrijver, die zich in zijn Leerboek der Geschiedenis van het Nederlandsche Volk, als behoorende tot de Calvinistische Historische School, openbaart, doet dit ook in deze zijn korte, maar ter oriëntering bijzonder geschikte, historiographie.

3. DE JONGE GARDE. Weekblad voor Jongelieden van Christelijken Huize. Redactoren: M. VAN DER STAAL. Met vaste medewerking van JOHANNA BREEVOORT, P. BROUWER en L. PENNING. Bureau van Redactie: Van Oosterzeestraat 23 Rotterdam. Bureau van Administratie: G. Reedijk, G. v. d. Lindenstraat 15, Rotterdam.

Van dit nieuwe weekblad verscheen den 8en Aug. j.l., het eerste Nr. De bedoeling van de periodiek is, onze jongens en meisjes, die, na het onderwijs der christelijke school te hebben gehad, de maatschappij zijn ingetreden, deels te sterken in het christelijk geloof waarin ze zijn opgevoed, deels tegen afval van dat geloof te beveiligen. Ook het laatste is, vooral in onzen tijd, waarin de 'vrijwilligheid' van allerlei kerkelijke, rood door woord als geschied, ook onder de jeugd haar propaganda drijft, — men denke hierbij o.m. aan de 'Jeugd-organisatie': 'de Jonge Volk', welke uitgaat van de S. D. A. P., — zeker niet overbodig. Ook mij nu wil het, gezien de tot op heden verschenen Nrs., voorkomen, dat dit blad, bestemd voor jongelieden van christelijken huize, van een aangenaam tot achtienjarige leeftijd, het tweerdel doelt het welk de oprichters zich er mee stellen, kans heeft te bereiken. Uit die Nrs. toch spreekt een echt christelijke zin, en met de leerame artikelen, pakkende verhalen en mooie illustraties kan het wel niet anders, of DE JONGE GARDE zal de lezers trekken waarvoor het blad bestemd is en daardoor medewerkers tot het vormen van een jonge garde, die pal staat tegen ongelof en revolutie.

4. STEMMEN DES TIJDS. Maandschrift voor Christendom en Cultuur. Utrecht. G. J. A. ROY 1916. Het Augustus-Nr. van dit voor christelijke intellectuelen bestemde Maandschrift, dat zich na korten tijd nader de ten onzent verschijnende periodieken een voorname plaats verworven heeft, bevat: Het Avondmaal van Leonardo da Vinci, door L. Ph. Eggink; Het Willen, door Mr. W. Zevenbergen; Joh. Engelram, door Dr. A. A. v. Schelven; Een dringende eisch des tijds, door P. J. Molenaar; Weerzien, door Henriette Mooy; Adamskinderen, door Dr. Felix Rutten; Buitenlandse Kronic, door H. L. Baarbé en Leestafel, door Dr. M. M. den Hertog.

G.

Uit de Pers.

In het Augustus-nummer van de *Stemmen des Tijds* gaf de heer Eggink een alleziens interessante tekening van Leonardo da Vinci's Avondmaal.

Dr. Kuiper Jr. gaf van dit kloekke stuk in de Rotterdamse *Geef. Kerk* een zakelijk extract, dat ook in ons blad zijn plaats vinde. Hij schreef er dit van:

In Milaan troonde Lodovico Sforza, bijgenaamd il Moro, die een groot minnaar en beschermert van kunsten en wetenschappen was. En toen Leonardo da Vinci vanuit Florence zich metterwoon in Milaan vestigde en de zeer kunstinnige Lodovico Sforza al zeer spoedig het kunstgenie van da Vinci ontdekte, droeg hij hem op de eetaal van het klooster Santa Maria met een waardige muurschildering te versieren. Na rijp beraad werd gekozen: Christus met zijn jongeren aan het Avondmaal.

Die eetaal in het klooster was langwerpig. Aan de beide lange zijden stonden de tafels der monniken, aan de korte zijde de tafel van den prior, en nu was de andere korte zijde alsoo met die

muurschildering van da Vinci versierd dat het scheen alsof het vierde tafel in het geselschap was, alsof Christus met zijn jongeren aan een afzonderlijke tafel mee den disch gebruikten in de eetaal.

Gevolg hiervan was, zegt de heer Eggink, dat da Vinci de aanwezige tafels tot voorbeeld nam om een harmonisch geheel te krijgen. Het tafellaken met zijn zachtvarende plooien, zijn gestreept patroon, zijn saamgeknoppte punten, zijn genomen uit de lijnenlaar van het klooster. Al wat op de tafel staat, schotels, borden, bekers zijn in overeenstemming met het model waarvan de kloosterbroeders zich bedienden. Elke poging om naar den vorm, den tijd en de omgeving te naderen waarin deze maaltijd in werkelijkheid is geveerd geworden, ontbreekt. Het is niet de maaltijd in Oosterschen trant, maar in Italiaanschen trant ten tijde van da Vinci.

Da Vinci was gewoon, als hij een figuur wist te schilderen, eerst over zoodanige persoon na te denken en naar zijn omgeving op te zoeken en te bepalen. En dit heeft hij zoo meesterlijk gedaan dat wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de beschrijving verstaan wij die prachtige grove drie gestalten, onderling door een band verbonden tot een eenheid, heeft hij zijn bedoeling zoo levendig, zoo expressief uitgebeeld, dat men ook zonder hoorbare klanken aan iedere houding, beweging gebaren aflezen en gevoelen kan, wat elk inwendig overdenkt en aan die nevens hem zit daarover uit.... Toorn, afschuw, angst, vragen, schrik, droefheid, nieuwsgierigheid, al'e nuances van gevoelsfeiten spiegelen zich af op het gelaat der Twaalfen. En niet op het gelaat alleen. Heel het lichaam is in emotie. Een is opgesprongen; een wijkt terug; een heft de hand tot eedsafleging op; een ander slaat zich op de borst'. Zoo beschrijft Eggink dit meesterwerk van da Vinci, dat hij aanduidt als psychisch realisme. En mede door de besch